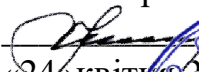

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

голова Приймальної комісії

 проф. Ігор Цепенда

«24» квітня 2023 р

ПРОГРАМА
вступного випробування з

Комплексний іспит з лісознавства і лісівництва

для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю

205. Лісове господарство

на основі освітнього рівня магістра (освітньо-кваліфікаційного ступеня спеціаліста) при прийомі на навчання у 2023 році

за суміжною спеціальністю

Розглянуто та схвалено

на засіданні Приймальної комісії

Прикарпатського національного

університету імені Василя Стефаника

Протокол №1 від 24/04/2023 р.

Івано-Франківськ — 2023

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з **“Комплексний іспит з лісознавства і лісівництва”** є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю **205 Лісове господарство** при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеня спеціаліста/магістрадо Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у 2023 році за суміжною спеціальністю.

Програма містить основні питання з **“Комплексний іспит з лісознавства і лісівництва”** та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

1. Лісознавство як наука.
2. Визначення лісу та його характерні риси,
3. Диференціація дерев у лісі. Класифікація Крафта, її місце в історії лісівництва.
4. Розкрийте суть понять "лісовий біогеоценоз" і "екосистема".
5. Компоненти лісостану і їх характеристика.
6. Лісівничо-таксаційні показники деревостану.
7. Морфологія лісового масиву.
8. Класифікація екологічних факторів за П.С. Погребняком.
9. Біологічні та екологічні властивості деревних порід.
10. Ліс і світло.
11. Ліс і тепло.
12. Ліс і повітря.
13. Рекреаційно-оздоровче значення лісів.
14. Ліс і волога.
15. Ліс і ґрунт.
16. Роль фауни у функціонуванні лісових біогеоценозів.
17. Насіннєве і вегетативне поновлення лісу.
18. Екологія росту деревних рослин
19. Формування та лісівнича оцінка чистих і мішаних, простих і складних деревостанів.
20. Типи та особливості формування вікової структури деревостанів.
21. Класифікація і характеристика типів взаємодії деревних рослин.

22. Фактори, що визначають зміну порід.
23. Лісівничо-біологічна оцінка зміни деревних порід у насадженнях.
24. Зміст і завдання лісової типології, її значення для лісогосподарської практики.
25. Вчення Г.Ф. Морозова про типи насаджень.
26. Класифікаційна (едафічна) сітка Алексєєва-Погребняка-Воробйова. Гігрогенний і трофогенний ряд, едатоп.
27. Класифікаційні одиниці лісівничо-екологічної типології і принципи їх найменування.
28. Ознаки для визначення типологічних одиниць.
29. Типологічна характеристика лісів Українських Карпат.
30. Типологічна характеристика лісів Полісся і Лісостепу.
31. Типологічна характеристика лісів Північного (Байрачного) та Південного Степу.
32. Зміст і народногосподарські завдання лісівництва.
33. Класифікація рубок лісу.
34. Принципи лісогосподарського районування України.
35. Класифікація систем і способів рубок головного користування.
36. Вибіркові рубки.
37. Суцільнолісосічні рубки.
38. Рівномірно-поступові рубки.
39. Нерівномірно-поступові рубки
40. Комбіновані рубки.
41. Рубки головного користування у рівнинних лісах.
42. Рубки головного користування у гірських лісах.
43. Заходи сприяння природному поновленню.
44. Лісівничі значення та способи очистки місць рубок.
45. Економічні, біологічні та технологічні передумови рубок догляду за лісом.
46. Види і завдання рубок догляду.
47. Методи рубок догляду.
48. Організаційно-технічні показники рубок догляду.
49. Лісовідновні рубки.
50. Реконструктивні рубки.
51. Рубки переформування.
52. Рубки догляду у ялинових лісах у рівнинних та гірських умовах.
53. Особливості проведення рубок догляду у дубових насадженнях.
54. Рубки догляду у букових лісостанах.
55. Особливості застосування рубок догляду у соснових лісах.
56. Вибіркові і суцільні санітарні рубки.
57. Класифікація лісопаркових насаджень.
58. Способи ландшафтних рубок.
59. Формування лісопаркових ландшафтів у насадженнях різного породного складу.
60. Заходи, що впливають на продуктивність і якість деревостанів.

61. Заходи з підвищенні продуктивності і якості лісів, які впливають на лісо-рослинні умови.
62. Об'єкт лісової фітопатології.
63. Поняття про хвороби рослин.
64. Класифікація хвороб рослин.
65. Гриби - основні збудники хвороб рослин.
66. Фітопатогенні бактерії. Характеристика.
67. Лісогосподарські заходи боротьби із збудниками хвороб в лісових біогео-ценозах.
68. Система захисних заходів від хвороб в розсадниках.
69. Кореневі гнилі деревних порід та їх збудники.
70. Стовбурові гнилі деревних порід і їх збудники.
71. Прогнозування хвороб лі су.
72. Особливості зовнішньої будови тіла комах.
73. Особливості внутрішньої будови тіла комах.
74. Будова та функції травної системи комах.
75. Будова та функції кровоносної системи комах.
76. Будова та функції дихальної системи комах.
77. Будова та функції нервової системи і органів чуттів комах.
78. Способи розмноження комах.
79. Ембріональний та постембріональний розвиток комах.
80. Диморфізм, поліморфізм, захисне забарвлення та мімікрія у комах.
81. Характеристика ряду напівтвердокрилих.
82. Характеристика ряду перетинчастокрилих.
83. Характеристика рядів двокрилих та сітчастокрилих.
84. Характеристика ряду лускокрилих.
85. Методи боротьби з шкідливими комахами.
86. Суть лісогосподарського та біологічного методів боротьби з шкідниками.
87. Перелічіть фактори стійкості деревних порід, насаджень та способи її під-вищення.
88. Спеціальні заходи захисту від листогризучих шкідників.
89. Головні стовбурові шкідники хвойних та листяних порід.
90. Система заходів захисту проти шкідників рослин?
91. Які головні біологічні особливості шкідників плодів та насіння?
92. Предмет, зміст і завдання лісової таксації. Зв'язок лісової таксації з іншими дисциплінами лісового профілю.
93. Таксаційні ознаки та одиниці вимірів.
94. Інструменти для вимірювання діаметрів дерев.
95. Висотоміри і принципи їх використання.
96. Сучасні прилади для лісотаксаційних вимірювань.
97. Збіг стовбура та його види. Способи визначення і практичне значення.
98. Масові об'ємні таблиці та їх використання у лісогосподарській практиці.
99. Приріст ростучих і зрубаних дерев.
100. Визначення приростів за об'ємом точними і наближеними методами.
101. Класифікація лісової продукції.

102. Таксація круглих лісоматеріалів.
103. Класифікація і таксація пиломатеріалів.
104. Загальні поняття про лісостан та його компоненти. Таксаційні показники насаджень.
105. Запас деревостану. Перелікові, вимірювальні та візуальні методи визначення запасу деревостанів.
106. Суцільна і часткова перелікова таксація насаджень. Методика закладання пробних площ.
107. Способи сортиментації запасу деревостану.
108. Способи визначення приросту насаджень.
109. Таблиці ходу росту деревостанів та їх застосування.
110. Способи таксації лісосік та обліку деревини.
111. Мета і техніка виконання матеріально-грошової оцінки лісосік.
112. Біологічні види стиглості лісу.
113. Державний облік лісів.
114. Поняття «нормальний ліс» в лісовпорядкуванні.
115. Об'єкт лісовпорядкування, квартал, таксаційний виділ.
116. Структура лісовпорядкування на Україні.
117. Форми лісового господарства в Україні.
118. Економічні види стиглості лісу.
119. Екологічні види стиглості лісу.
120. Структура документації при лісовпорядкуванні.
121. Сучасні методи лісовпорядкування.
122. Способи таксації лісів при лісовпорядкуванні.
123. Охорона праці при лісовпорядкуванні.
124. Проектування головного користування лісом - основні положення.
125. Карточка таксації при лісовпорядкуванні.
126. Особливості впорядкування лісів різних категорій.
127. Особливості впорядкування гірських лісів.
128. Особливості проектування лісівничих заходів за лісовими формаціями.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Герушинський З.Ю. Типологія лісів Українських Карпат: Навчальний посібник / З.Ю. Герушинський. - Львів: Піраміда, 1996. - 208 с.
2. Остапенко Б.Ф.- Лісова типологія: Навч. посібник. Частина 2. / Б.Ф. Остапенко, В.П. Ткач. - Харків: Харківський держ. аграрний ун-т. -2002.-204 с.
3. Свириденко В.Є. Лісівництво /В.Є. Свириденко, А.И. Швиденко. - К.: Сільгоспосвіта, 1995. - 364 с.
4. Свириденко В.Є. Лісівництво: Підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. - К.: Арістей, 2004. - 544 с.
5. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. - К.: Арістей, 2008. -416 с.

6. Швиденко А.Й. Лісознавство: Підручник / А.И. Швиденко, Б.Ф. Остапенко. - Чернівці: Зелена Буковина, 2001. - 352 с.
7. Свириденко В.Є. Лісівництво: Підручник / В.Є. Свириденко, О.Г. Бабіч, Л.С. Киричок. - К.: Арістей, 2004. - 544 с.
8. Свириденко В.Є. Лісівництво / В.Є. Свириденко, А.Й. Швиденко. - К.: Сільгоспосвіта, 1995. - 364 с.
9. Швиденко А.И. Лісівництво / А.И. Швиденко. - Чернівці: Рута, 2004. - 304 с.
10. Свириденко В.Є. Практикум з лісівництва. Навчальний посібник / В.Є. Свириденко, Л.С. Киричок, О.Г. Бабіч. - К.: Арістей, 2008. - 416 с.
11. Ванин С.И. Лесная фітопатологія. - М.; Л.: Гослесбудиздат 1955. - 416 с.
12. Соколов Д. В., Щедрова В.И. Лесная фітопатологія, 4.1.1972. - 68 с.
13. Соколова З.С., Семенкова Н.Г. Лесная фітопатологія. - М.: Лесн.пром-сть, 1981. - 312 с.
14. Цилюрик А.В., Шевченко С.В. Лісова фітопатологія. - К.:КВІЦ. 2008. - 464 с.
15. Шевченко С.В., Цилюрик А.В. Лесная фітопатологія. - К.: Вйшш.шк.глав.изд-во, 1986. - 384 с.
16. Завада М.М. Лісова ентомологія. - К.:КВІЦ., 2007. - 216 с.
17. Падій М.М, Лісова ентомологія. - К. Вид. УСГА, 1993. - 352 с.
18. Гром М.М. Лісова таксація: Підручник. Видання 2-е виправлене і доповнене / М.М. Гром. - Львів: РВВ НЛТУ України, 2007. - 416 с.
19. Горошко М.П. Сучасні засоби вимірювальної лісоінвентаризації / М.П. Горошко, Сі. Миклуш, М.М. Король, Р.Р. Вицега // Науковий вісник НЛТУ України: зб. наук.-техн. праць. - Львів: НЛТУ України. — 2006. - Вип. 16.4. - С. 192-200.
20. Цурик С.І. Перелікова таксація лісу: Навчальний посібник / С.І. Цурик. - Львів: УкрДЛТУ, 2000. - 260 с.
21. Цурик С.І. Таксаційні ознаки насаджень: Конспект лекцій / С.І. Цурик. - Львів: УкрДЛТУ, 1999. - 128 с.
22. Цурик С.І. Таксація дерева та його частин: Навчальний посібник / С.І. Цурик. - Львів: НЛТУ України, 2006. - 328 с.
23. Цурик С.І. Таксація деревного приросту: Конспект лекцій / С.І. Цурик. - Львів: УкрДЛТУ, 1996. - 72 с.
24. Гірс О.А. Лісовпорядкування / О. А. Гірс, Б. І. Новак, С. М. Кашпор. - К.: Арістей, 2005. - 384 с.
25. Каганяк Ю.И. Парколісовпорядкування. Навчальний посібник / Каганяк Ю.И., Строчинський А.А., Горошко М.П. - Львів: Тріада плюс. — 2009. - 358 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.